

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu "Priekšlikums Padomes regulai par zvejas resursu saglabāšanu, izmantojot tehniskos pasākumus"

COM(2008) 324 galīgā redakcija – 2008/0112 (CNS)

(2009/C 218/09)

Padome saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 37. pantu 2008. gada 16. jūlijā nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par tematu

"Priekšlikums Padomes regulai par zvejas resursu saglabāšanu, izmantojot tehniskos pasākumus,"

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Lauksaimniecības, lauku attīstības un vides specializētā nodaļa savu atzinumu pieņēma 2009. gada 28. janvārī. Ziņotājs — SARRÓ IPARRAGUIRRE.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 451. plenārajā sesijā, kas notika 2009. gada 25. un 26. februārī (25. februāra sēdē), ar 170 balsīm par, 1 balsi pret un 4 atturoties, pieņēma šo atzinumu.

1. Secinājumi

1.1. EESK uzskata, ka priekšlikumā regulai paredzētie vienkāršošanas pasākumi ir vajadzīgi. Tomēr tas nenozīmē tikai vienkāršošanu, bet Komisija saskaņošanas nolūkā ievieš izmaiņas arī spēkā esošajos tehniskajos pasākumos.

1.2. EESK uzskata, ka saskaņošanas pasākumu īstenošanas procesā būs jāgroza atsevišķi tehniskie pasākumi, un tādēļ iepriekš ir jāveic zinātniskais novērtējums gan no bioloģijas, gan no sociālekonomikas viedokļa.

1.3. Ņemot vērā regulas priekšlikumā izklāstīto pasākumu tehnisko raksturu, EESK uzskata, ka tā varēs paust savu nostāju par ierosinātajām izmaiņām tikai tad, kad būs veikts minētais novērtējums. Komiteja arī uzskata, ka pirms tam profesionāliem zvejniekiem uz kuģa un zvejas rajonā ir jāpārbauda jauno tehnisko pasākumu efektivitāte.

1.4. EESK uzskata, ka visi tehniskie pasākumi ir jāiekļauj minētajā Padomes regulā, lai izvairītos no tā, ka daži pasākumi tiek iekļauti Komisijas turpmākajās regulās.

1.5. EESK pilnībā atbalsta priekšlikumu veikt Komisijas ierosināto tehnisko pasākumu efektivitātes periodisku novērtēšanu.

2. Ievads

2.1. Minētā priekšlikuma mērķis ir vienkāršot un reģionalizēt spēkā esošos reglamentējošos noteikumus par zvejas resursu saglabāšanu, izmantojot tehniskos pasākumus.

2.2. Vienkāršošanas nolūkā ir paredzēts aizstāt Padomes Regulu (EK) Nr. 850/98 un Padomes Regulu Nr. 2549/2000 ar šajā atzinumā izskatīto priekšlikumu regulai.

2.2.1. Padomes 1998. gada 30. marta Regulā (EK) Nr. 850/98 ir noteikti standarti zvejas resursu saglabāšanai, izmantojot tehniskos līdzekļus jūras organismu mazuļu aizsardzībai.

2.2.2. Padomes 2000. gada 17. novembra Regulā (EK) Nr. 2549/2000 ir paredzēti papildu tehniskie pasākumi mencu krājumu atjaunošanai Īrijas jūrā.

2.2.3. Turklāt šis priekšlikums ietekmē vēl piecas citas Regulas: Nr. 2056/2001, Nr. 254/2002, Nr. 494/2002, Nr. 2015/2006 un Nr. 40/2008, kā arī varētu ietekmēt ikgadējās regulas par TAC un kvotām III pielikumu.

2.3. Komisijas iesniegtais jaunais priekšlikums Padomes regulai ir izstrādāts, pamatojoties uz

2.3.1. Padomes 2004. gada jūnijā Komisijai iesniegto pieprasījumu pārskatīt tehniskos pasākumus zvejas resursu saglabāšanai Atlantijas okeānā un Ziemeļjūrā, lai minētos pasākumus vienkāršotu un ņemtu vērā reģionālās īpatnības un

2.3.2. Padomes 2006. gada aprīlī apstiprināto Komisijas rīcības plānu Kopienas tiesību aktu vienkāršošanai, kurā noteikts visi spēkā esošie tehniskie pasākumi, kas izklaidēti dažādās regulās, tostarp gada regulā par dažu zivju krājumu zvejas iespējām un atjaunošanas plāniem, ir jāapvieno vienā regulā.

2.4. Komisijas priekšlikumā Padomes regulai ir izklāstīti tehniskie pasākumi, kas piemērojami zvejas zonās Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļā, Vidusatlantijas austrumu daļā un Francijas departamentu — Gviānas, Martinikas, Gvadelupas un Reinjonas — piekrastes ūdeņos, uz kuriem attiecas Francijas suverenitāte vai jurisdikcija. Regulas priekšlikumā nav iekļauti tehniskie pasākumi, ko piemēro Baltijas jūrā un Vidusjūrā, jo Baltijas jūrā tie noteikti ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2187/2005 un Vidusjūrā — ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1967/2006.

2.5. Regulas priekšlikums piemērojams komerciālajai zvejai un atpūtas zvejai, nozvejas paturēšanai uz kuģa, pārkraušanai un izkraušanai, ja šādas darbības Kopienas zvejas kuģi un dalībvalstu valstspiederīgie kuģi veic zvejas zonās Kopienas ūdeņos un dažādās zvejas zonās, kas atrodas starptautiskajos ūdeņos Atlantijas okeānā, neierobežojot karogvalsts galveno atbildību.

2.6. Regulas noteikumi piemērojami arī attiecībā uz šajās zvejas zonās nozvejoto zvejas produktu uzglabāšanu, izlikšanu apskatei vai piedāvāšanu pārdošanai, kā arī uz to zvejas produktu importu, ko nozvejojis trešās valsts zvejas kuģis neatkarīgi no zvejas zonas un kuri neatbilst priekšlikumā Padomes regulai noteiktajam ūdeņu dzīvo resursu minimālajam izkraušanas izmēram.

2.7. Papildus Regulā (EK) Nr. 850/98 paredzētajiem tehniskajiem pasākumiem zvejas resursu saglabāšanai priekšlikumā Padomes regulai apkopotī visi atjaunošanas, pārvaldības un ilgtermiņa plāni attiecībā uz Kapienu interesējošiem zvejas resursiem, jo īpaši tas attiecas uz mencu krājumu lielāko daļu Kapienas ūdeņos, diviem heku krājumiem, diviem Norvēģijas omāru krājumiem, diviem jūrasmeļu krājumiem, kā arī jūras zeltplekstu un jūrasmeļu krājumiem Ziemeļjūrā, jo ar minētajiem plāniem ir grozīti vai pastiprināti Regulā (EK) Nr. 850/98 paredzētie nosacījumi.

3. Vispārējās piezīmes

3.1. EESK uzskata, ka šim regulas priekšlikumam ir izteikti tehnisks raksturs. Vienkāršošana ir vajadzīga, un tā atbilst Komitejas pieņemtajā atzinumā iekļautajiem pasākumiem saistībā ar rīcības plānu Kapienas tiesību aktu vienkāršošanas jomā. Tomēr priekšlikums neattiecas tikai uz vienkāršošanu, jo Komisija saskaņošanas nolūkā ievieš izmaiņas spēkā esošajos tiesību aktos un, ņemot vērā reģionālās atšķirības, paredz īpašus pasākumus katram reģionālās konsultatīvās padomes apgabalam. Minētās reģionālās pieejas pieņemšana būs saistīta arī ar izmaiņām spēkā esošajos tiesību aktos.

3.2. Komisija paredz, ka šajā priekšlikumā regulai tiks noteikti kopīgi pamatprincipi visām zvejas zonām un ka ar Komisijas turpmākajām regulām, izmantojot komitoloģijas procedūru, tiks reglamentēti tikai reģionāla rakstura tehniskie aspekti.

3.3. Neraugoties uz to, ka tehniskie pasākumi ir jānosaka, ņemot vērā ES reģionu īpatnības, Komiteja uzskata, ka ierosināta pieeja nav piemērotākais risinājums un ka būtu ieteicams visus tehniskos pasākumus iekļaut šajā Padomes regulā, nevis turpmākajās Komisijas regulās.

3.4. EESK uzskata, ka tas vienlaikus ļaus labāk pielāgot tehniskos pasākumus 2002. gadā pieņemtajai jaunajai kopējai

zivsaimniecības politikai, īpaši attiecībā uz reģionālajām konsultatīvajām padomēm (RKP), kas izveidotas ar Padomes 2004. gada 19. jūlija lēmumu, un iekļaut tajos vides apsvērumus, piemēram, jūras biotopu aizsardzību un izmetumu apjoma samazināšanu; visi minētie pasākumi piemērojami reģionā, kas atrodas konkrētas reģionālās konsultatīvās padomes pārziņā.

3.5. Komiteja uzskata, ka pirms minēto pasākumu apstiprināšanas profesionāliem zvejniekiem uz kuģa un zvejas rajonā ir jāpārbauda jauno tehnisko pasākumu efektivitāte, lai izvairītos no iepriekš pieļautajām kļūdām.

3.6. Ņemot vērā dokumenta un ierosināto tehnisko pasākumu sarežģītību, EESK uzskata, ka regulas priekšlikumā ir jāiekļauj pielikums ar grafikiem, kas atvieglo dokumenta izpratni.

4. Īpašas piezīmes

4.1. Regulas priekšlikumā iekļauti tehniskie pasākumi, kas aptver dažādus mērķus, tostarp jūras organismu mazuļu aizsardzību, galvenokārt ierobežojot to nozvejas apjomu, pateicoties zvejas rīku selektivitātes uzlabošanai vai zvejas aizlieguma zonu vai sezonu noteikšanai. Ir paredzēti arī pasākumi konkrētu sugu vai ekosistēmu aizsardzībai, ierobežojot zvejas intensitāti, piemēram, nosakot zvejas aizliegumu atsevišķās zonās, kā arī pasākumi izmetumu samazināšanai.

4.2. Priekšlikumā regulai noteikta ne tikai tās darbības joma, bet arī noteikumu kopums par izkraušanas minimālo izmēru katrai konkrētajai ūdeņu dzīvo resursu sugai. Attiecībā uz regulas piemērošanas jomu un importa iekļaušanu EESK vēlas precīzāku skaidrojumu par gadījumiem, kad importēto zivju produktu minimālais izmērs ir mazāks nekā ES noteiktais. Komiteja uzskata, ka ES nedrīkstētu pārdot no trešām valstīm importētus zivju produktus, kuru minimālais izmērs ir mazāks par Kapienā noteikto.

4.3. Zvejas rīki ir sīki uzskaitīti, un katram no tiem ir norādīts tīkla un āmja minimālais izmērs, maksimālais izmantošanas dziļums. Aizliegts izmantot āmi, ja tā izmērs un forma neatbilst noteiktajiem rādītājiem, t.i., vienāda izmēra acu skaits jebkurā āmja apkārtmērā palielinās no priekšgala uz aizmugures galu, vai ja tas izgatavots no neatļautiem materiāliem un neatbilstošā biežumā.

4.4. Komiteja uzskata, ka Eiropas Komisijas ierosinātie pasākumi vienkāršošanas jomā ir atbilstoši un vajadzīgi. EESK tomēr uzskata, ka pirms saskaņošanas pasākumu īstenošanas un izmaiņām atsevišķos tehniskos pasākumos ir jāveic zinātniskais novērtējums gan no bioloģijas, gan no sociālekonomikas viedokļa.

4.5. Ņemot vērā regulas priekšlikumā izklāstīto pasākumu izteikti tehnisko raksturu, EESK uzskata, ka varēs paust savu viedokli par ierosinātajām izmaiņām tikai pēc tam, kad būs veikti minētie pētījumi.

4.6. Neatbilstīga izmēra ūdeņu dzīvo resursu īpatņus nepatur uz kuģa, nepārkrauj citā kuģī, neizkrauj, nepārvadā, neuzglabā, nepārdod, neizliek apskatei un nepiedāvā pārdošanai, bet tūlīt atlaiž atpakaļ jūrā. EESK aicina Eiropas Komisiju pievērst uzmanību minētā noteikuma iespējamajai ietekmei attiecībā uz izmetumiem. Formulējums ir pretrunīgs, jo mērķis ir aizliegt izmetumus, bet vienlaikus neatbilstīga izmēra lomu nedrīkst paturēt uz kuģa.

4.7. EESK pauž bažas par noteikumu attiecībā uz viena tīkla izmantošanu un minētā noteikuma iespējamo ietekmi. Komisijai būtu jāņem vērā gadījumi, kad tiek zvejotas vairāku sugu zivis un ir jāizmanto vairāk par vienu tīklu; zvejniekiem būs jāatgriežas ostā, lai zvejas rīkus mainītu biežāk, un tas nozīmē papildizmaksas, kas ietekmēs zvejas flotes jau tā zemo rentabilitāti.

4.8. Priekšlikumā Padomes regulai noteikts, ka gadījumā, ja neatbilstīga izmēra zivju daudzums vienā zvejas rīka iemetienā pārsniedz 10 % no kopējā nozvejas daudzuma, kuģis attālinās vismaz par piecām vai desmit jūras jūdzēm atkarībā no katrai konkrētajai sugai pieļaujamā līnuma acs izmēra diapazona zvejas rīkiem un turpina zveju vismaz piecu vai desmit jūras jūdzju attālumā no zvejas rīka iepriekšējā iemetiena vietas.

4.9. Komiteja pauž bažas, ka Komisija, vispārinot minēto pasākumu, nav ņēmusi vērā dažādu zvejas zonu un zvejas veidu īpatnības, un tas varētu radīt juridisku nenoteiktību, īpaši, ja nav precīzi norādīts, vai tas attiecināms uz atsevišķu sugu zivju nozveju vai piezveju. EESK uzskata, ka citu pasākumu īstenošanai, piemēram, uz laiku aizliedzot zveju atsevišķās zonās, varētu būt pozitīvāka ietekme.

4.10. Lai īstenotu būtisko vides aizsardzības mērķi, ir aizliegts zvejojot, paturēt uz kuģa, pārkraut citā kuģī, uzglabāt, izkraut, pārdot, izlikt apskatei vai piedāvāt pārdošanai tādus

jūras organismus, kas nozvejoti ar metodēm, kurās izmanto sprāgstvielas, indīgas vai apdullinošas vielas, elektrisko strāvu vai jebkāda veida lādiņus. Uz zvejas kuģa ir aizliegts veikt arī zivju jebkādu fizisku vai ķīmisku pārstrādi, lai ražotu zivju miltus vai zivju eļļu, vai šādā nolūkā pārkraut nozvejojātās zivis citā kuģī.

4.11. EESK atzinīgi vērtē minētos vides aizsardzības pasākumus, kas tiek īstenoti saskaņā ar 2002. gadā pieņemto jauno kopējo zivsaimniecības politiku, un aicina Komisiju tos stingri piemērot visā Kopienas zvejas flotē.

4.12. Komiteja atbalsta Komisijas ierosināto kārtību, lai apstiprinātu dalībvalstīs noteiktos neatliekamajos pasākumos zvejas resursu saglabāšanai, ko piemēro visiem Kopienas zvejas kuģiem, vai arī pasākumus, kurus piemēro tikai zvejas kuģiem, kam ir attiecīgās valsts karogs. Tomēr, lai izvairītos no atsevišķu dalībvalstu iespējamiem pārkāpumiem, būtu jāparedz iespēja neatkarīgiem ekspertiem vai struktūrām pārbaudīt attiecīgo pasākumu atbilstību un nepieciešamību.

4.13. Turklāt Komiteja uzskata, ka dalībvalstīm un/vai reģionālajām konsultatīvajām padomēm būtu jādod iespēja iesniegt Komisijai priekšlikumus par jautājumiem saistībā ar plānu izstrādi nolūkā samazināt vai izskaust izmetumus jūrā un uzlabot zvejas rīku selektivitāti.

4.14. Komiteja arī atbalsta ierosinājumu nepiemērot šo regulu zvejas darbībai, ko veic vienīgi zinātniskās pētniecības nolūkā, ja attiecīgajam kuģim ir karoga dalībvalsts atļauja. Turklāt Komiteja neuzskata par lietderīgu piekrastes dalībvalsts novērotāja uzturēšanos uz kuģa, kas attiecīgās dalībvalsts ūdeņos veic zvejas darbību zinātniskas pētniecības nolūkā.

4.15. Visbeidzot, EESK pilnībā atbalsta to, ka ir iekļauta tehnisko pasākumu efektivitātes novērtēšana, kas iepriekš netika veikta. Minēto novērtēšanu veiks reizi piecos gados un, pamatojoties uz novērtēšanas ziņojumā iekļautajiem rezultātiem, Komisija iesniegs Padomei priekšlikumus par nepieciešamajām izmaiņām.

Briselē, 2009. gada 25. februārī

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Mario SEPI